

tíðindablaðið **sosialurin**

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevart:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Framsýningar og føroyingar

TAÐ er helst einki loyndarmál, at føroyingum dámar sera væl at verða sammettir við eitthvørt í út-londum, har vit kunnu rósa okkum av at vera nr. 1 — vera bestir. Kortini er tað helst eitt undantak, tá tað snýr seg um ferðsluskaðar og ferðsludeyðan.

TAÐ økta og betraða ferðasambandið millum lond hevur gjørt, at føroyingar í stóðugt størri mun vitja framsýningar av ymsum slag — antin tað nú er um fiskivinnuútgætt, fiskavørur, mótaklæði, og aðrar handilsvørur o. s. fr. Hyggja vit nærri at hesum »útferðum« føroyinga, so munnu vit helst eisini her liggja fremstir. Eitt feskt dømi er aliframsýningin í Noregi herfyri, har nærur hált-hundrað føroyingar »luttóku« — vóru til staðar.

TAÐ eru helst fleiri meiningar um nyttuna í hesum at fara á framsýningar í útlandinum. Tað eru tey fólkini, sum halda tað vera avgerandi neyðugt at fara til slíkar framsýningar, tí hetta hevur samband við dagliga virki teirra. Sigast kann tó, at tað í mongum førur verður gjørt í so nógv av at leita av landinum til hesar mongu framsýningar. Tí oftani verður bert farið avstað fyri at sleppa burtur frá vanligu gerandisdegnum. Og er tað so tað almenna, sum rindar kostnaðin, so er tað nú heldur ikki so galið.

SÍÐANI er tað hin síðan av slíkum framsýningum: har vit sjálvir luttaka við ymsum vörum við vón um at kunna útflyta okkara egnu vørur til onnur lond. Føroysk luttøka á altjóða framsýningum hevur verið rættiliga tilvildarlig. Hverji úrslit eru komin burtur úr er helst ilt at meta um her. Men vit hava ítøkilig dømi um, at luttøka okkara á framsýningum hevur givið úrslit: Eitt nú tá Marinplast í Kaldbak luttók á framsýning í Skotlandi, sum var orsøkin til at henda føroyska fyrirkonan nú byggir eina bátaverksmiðju í India.

oddagrein

JÚST í hesum døgum er ein »litlek« hópur av føroyingum farin til Vigo í Spania, har stór fiskivinnuframsýning verður hildin. Umframt teir føroyingar, sum vera á framsýningini sum eygleiðarar, so luttækur eitt føroyskt idnaðarvirki við eini av vörum sínum. Tað er Oilwind í Miðvági, sum visir fram ta nýggju data-stýrdu snelluna.

TAÐ er nú bert at vóna, at henda »litlek« føroyska luttøkan kann føra til, at útflutningurin av hesum snellunum kann økjast, og at vit her vera eins hepnir og fegnir sum við umrødda India-projektinum.

Í komandi ári verður ein stór framsýning í Danmark. Henda framsýning hevur sum aðalmál at kunna danir við Føroyar. Men tað er einki at ivast í, at eisini á slíkari framsýning verða møguleikar fyri at vísa umheiminum, hvat føroyskar hendur á sjógvi og landi kunnu skapa — og kunnu framleiða til útlenska marknaðin eisini.

TÁ talan er um framsýningar í útlandum og tað almenna stuðlar føroyingum at luttaka ella vera við til slíkar framsýningar, so átti tað at veri ein fyrirtreyt, at tey mongu, sum ikki komu til hesar framsýningar, eisini fingi nakað at vita um tað, sum har fór fram. Tað kundi m.a. hugsast, at tað í hvørjum einstøkum føri, har tað almenna er við at stuðla, var givin ein frágreiðing, sum so almenn-ingurin á onkran hátt hevði at gongd til.

jamú

»Áhugavert tilfar í skeivum málbúna«

Soleiðis málber Zacharias Wang seg í ummæli av bókaverkinum »Færøsk byggeret«. Grein hansara er annars positiv innihaldinum viðvíkjandi, og kenni eg eisini, at hann er ritstjórnunum takksamur fyri tað stríðið tey hava havt av at fáa endurprenta hetta týðningarmikla verkið til tess at útvega fakfólki og almenn-inginum eitt arbeidsamboð og mentunaravrik.

Men er hann atfinningarsamur til hetta verkið er ikki týtt til føroyskt, og metir hann at sigurd Joensen, fráfarin og mætur sakførari kundi gjørt hetta í eini handavending.

Hoast eg eri samdur við Z.W. í hansara ummæli, so eru tvey ting eg má mót-mæla:

1. Verkið er ikki týtt til føroyskt.

2. Sigurd Joensen kundi gjørt tað í eini handavending.

ad. I/ Fleiri orsøkir

kunna vera til tað. Ein kundi verið, at ritstjórnin ikki hevur havt nógv pengar at spæla við — tí ikki er livligt at fáa umsett verk, ið er so nógvur síður í vavi. Ein kundi verið, at sama ritstjórn hevur hildið at mentunarligt verkið hevur verið í at varðveitt verkið á upprunamáli og at føroyingar eru málsliga so væl fyrri, at hetta er rætta løysnin — at varðveita verkið á upprunamálinum.

ad 2/ Eg eri samdur í, at Sigurd Joensen, lögfrøð-ingurin og málmaðurin mæti kundi umsett hetta verkið og tað dygdargott eisini — men — í eini handavending (hvát hevði Sigurd sagt um handavendingina?) tað haldi eg er at undirmeta verkið hjá Bjørk (og tað ætlar Z.W. helst ikki) og so sanniliga eisini nærlagda málmannin Sigurd Joensen.

Men eitt eru vit samdir

um Z.W. — vit hava sæð ov lítið av føroyskum lögfrøðistekstum.

— Eg havi hoyrt, at Sigurd Joensen, nú hann legði frá sær sum virkandi sakførari, hevur ætlanir um at geva okkum eitt føroyskt lögfrøðisligt mál, ið ikki er umsett — men sum harafurtimóti er sprottið av tí sum Sigurd Joensen er komin av og hevur livað í. Og Gud gævi, at hann ger tað — tí okkum tørvar tað.

Ti haldi eg, at vit (Z.W., ritsjórnin og eg) eiga at heita á Føroya Løgting, um at veita Sigurdi Joensen stuðul til saman við yngri og royndum lögfrøð-ingum til tilíkt verk.

Hevði so verið — so hevði eg takkað Z.W. fyri ibirtin. Samstundis sum eg takki ritsjórnini fyri endurútgávuna.

Lögfrøðingur

Til Ova

Ikki verður gjørt so nógv burtur úr tær í fjölmiðlunum hesa ferð. kanska tí, at tú tú ror til Hetlands er tað sum tá onnur damla sær ein túr í árabáti eitt vakurt summarkvöld.

Sjálvt um eg ikki fekk høvi at taka imóti tær á Langelinju, fari eg kortini á ynskja tær tillukku við hesum bragdi, ið ikki verður minni, tí tað er aðru ferð tú úttinnur tað.

Eg havi lurtað eftir veðurvænunum hvønn dag

og hoyrt tey somu hugstoytandi tíðindi, sum tú hevur fingið undir trongum umstøðum í Magnus-arvík.

Sunnan og landsynningur, beint imóti.

Og tá hann endiliga forvesturum, var tað við so vorðnari meg, at ein skuldi vera meira enn djarvur at vága sær úr landi í einum árabáti, um hann er føroyskur.

Og djarvur er tú, tað veit eg, men eg veit eisini,

at tú ert so góður sjómaður, at tú ikki ger nakað vágaverk, men gevst meðan væl er.

Tað gleddi meg at hoyra, at tú ert komin heim í øllum góðum. Um eg kenni teg so veit eg, at tú ikki gevst við hetta og enn einaferð ynski eg tær til lukku og góða eydnu um tú ætlar at royna aftur næsta ár.

Heine Hestoy

Til Bornholm og Skotlands at kanna aling á landi

Í hesum døgum eru nakrir føroyingar á vitjan á Bornholm, har teir kanna alistøðir á landi. Við í føroyska ferðalagnum er eitt nú formaðurin í Aliræðnum, Andreas Reinert og Hanus Hansen frá Landsbyggiglagnum.

Tað er stóri áhugin millum føroyingar at fara undir aling á landi, sum er orsøkin til hesa

kanningarferð. Tað visir seg, at nú plássíð á sjónum er rættiliga avmarkað, so eru menn farnir at venda eyguni móti alistøðum á landi eisini.

Hetta verður roynt aðrastaðni, men er kortini rættiliga nýtt. Princippið er tað, at sjógvur verður pumpaður upp í kor ella brunnar á landi og

virka hesar støðirnar tá eins og vanligar alistøðir á sjónum. Kortini nýtast teimum ikki notir, og arbeiðið skuldi eisini verið nógv lættari.

Bæði Landsbyggifelagið og Teknicon hava gjørt uppskot til alistøðir á landi. Men umsóknir um slíkar støðir eru enn ikki endaliga viðgjørðar í Aliræðnum.

Ætlanin er, at føroyska ferðalagið eisini skal vitja eina slíka alistøð á landi í Skotlandi. Henda støðir fær avlopshitan frá einum kjarnorkuverki.

Seinni í hesum mánaðinum skal formaðurin í Aliræðnum til Íslands at halda fyrilestur um aling í Føroyum. Jan